

Ісіда — володарка світу (єгипетський міф)

Автор Невідомий

І постарів Ра, найбільший із богів, який створив самого себе, що створив землю, небо, воду, повітря, богів, людей, звірів, худобу, черв'яків, птахів і риб. Він став здригатися в кашлі, тремтіли його губи, виділяючи слину. Стали його білі кістки сріблом, засмагли руки і ноги — золотом, пишне волосся — лазуритом, пам'ять же притупилася.

І відвернулися лики богів та людей від пресвітлого бога, і звернулися вони до Ісіди, богині-покровительки материнства, бо в усім подібна вона до Ра: молода, сильна, володіє знанням усього, чим багате Небо.

Прихованого ж імені Ра Ісіда не знала, а саме в ньому захована вся сила бога. Замислила вона відкрити цю таємницю, невідому нікому з богів і людей, бо той, хто відкриє ім'я бога, отримає над ним владу.

Підібрала Ісіда слину Ра, що стікає на землю, розтерла її з пилом у своїй долоні і розтягла утворену грудку в довгого змія з головою у вигляді наконечника стріли, — так не втече від нього ніхто живий.

Зі змієм у руці вирушила Ісіда на шлях Ра, яким він обходить обидві землі Єгипту. Тільки Ра наблизився, як змій його вжалив. І затремтіли його щелепи, затряслися руки й ноги, почорнів лик. Отрута заливала його тіло, як Ніл під час повені заливає береги.

Зібрався великий бог з духом і, зміцнивши своє серце, гукнув до богів по допомогу:

— Ви, що вийшли з мене, вислухайте, що зі мною сталося: пронизало мене болем щось, чого я не зміг побачити і схопити. Серце моє палає, тіло тремтить. Чи вогонь це? Чи вода?

Почувши ці слова, з'явилися до Ра його діти і, побачивши батька, залились безсилими сльозами. Одна Ісіда не плакала, не ридала. Виступила вона вперед і вимовила з невинним виглядом:

— Що з тобою, батьку? Чи не став ти на змія, самим же створеного? Чи не підняло на тебе голову одне з творінь твоїх?

— Звідки це мені знати, дочко моя, — простогнав Ра. — Не бачив я, хто заподіяв мені біль. Але я то холодніший від води, то гарячіший від вогню. Я не бачу неба, волога виступила на моєму тілі, як у смертних.

Вислухавши це, Ісіда сказала:

— Назви мені ім'я твоє, божественний батьку. Бо живе той, хто має ім'я, а у померлого немає імені.

— Про яке ім'я ти говориш, дочко моя? — промовив Ра. — Усім відомо, що я творець неба і землі. Вранці я Хепра, в полудень — Ра, ввечері — Атум.

— Не було твого імені в усьому, що ти перерахував, — відгукнулася Ісіда. — Тому ти

тремтиш і покриваєшся потом. Назви своє ім'я, і тіло твоє викине отруту. Бо живе той, чие ім'я проказане.

А отрута палила, поширюючись по всьому тілу. Не виніс Ра цієї муки і, нахилившись до вуха своєї дочки, прошепотів своє приховане ім'я. Не питайте його в мене! Бо сказаного Ра не почув ніхто, крім Ісиди.

І втішилось її серце, радіючи з того, що його пані стала володаркою всього світу. І розкрила Ісіда свої уста:

— Впливає отрута, віддаляється від Ра, батька мого.

Ра перестав тремтіти, лик його став біліти, випарувався піт.

— Ось мені стало легше! — видихнув він. — Піду-но я своїм шляхом.

І попрямував він. Боги ж потягнулися за ним.

Залишилася одна Ісіда-чародійка. Коли боги зникли з очей, богиня не приховувала своєї радості.

— Я володарка світу, я володарка! — вигукувала вона. — Сам Ра тепер у владі моїй!